

CAZ FREAROVÁ

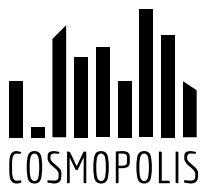
MALÉ
SLADKÉ
LŽI

Samozřejmě že mám svá podezření.
Hodně spekuju, především po bílém víně.
Ale když na to přijde, vlastně nevím nic.
Což se ale nedá říct o mém otci.

Caz Frearová

MALÉ SLADKÉ LŽI

CAZ FREAROVÁ

**MALÉ
SLADKÉ
LŽI**

Samozřejmě že mám svá podezření.
Hodně spekuluju, především po bílém víně.
Ale když na to přijde, vlastně nevím nic.
Což se ale nedá říct o mém otci.

Pro Alexe, Chessy, Fify, Williana a Micka

Úpozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

SWEET LITTLE LIES

Caz Frear

Copyright © Caz Frear 2017

Translation © Kateřina Elisová 2019

© Grada Publishing, a. s., 2019

Z anglického originálu *Sweet little lies*, vydaného nakladatelstvím Zaffre Publishing v roce 2017, přeložila Kateřina Elisová

Odpovědná redaktorka Markéta Šlaufová

Korektura Barbora Srncová

Grafická úprava a sazba Roman Křivánek, Art007

Obálka Ondřej Mikulecký

Vydala Grada Publishing, a. s., pod značkou Cosmopolis v Praze roku 2019 jako svou 7200. publikaci

Tisk CPI Moravia Books

Grada Publishing, a. s.,

U Průhonu 22, Praha 7

ISBN 978-80-271-2780-1 (ePub)

ISBN 978-80-271-2779-5 (pdf)

ISBN 978-80-271-0637-0 (print)

Tato kniha je fikce. Jména, postavy, podniky, organizace, místa a události jiné než běžně známé jsou buď produktem autorovy fantazie, nebo jsou použity fiktivně. Jakákoliv podobnost se skutečnými osobami, živými či mrtvými, událostmi nebo místy je zcela náhodná.

Jasně si vybavuju den, kdy jsme slyšeli o Maryanne, i když nevím nic o tom, co se jí stalo, ani o tom, jak odešla.

Nenabízím alibi. A také se nejedná o dobře nacvičenou obhajobu. Koneckonců já jsem nikdy nic vysvětlovat nemusela, na stupnici pravděpodobných podezřelých jsem stála těsně vedle babičky, takže jsme se vznášely někde mezi „směšným“ a „nemožným“. A přesto – abyste pochopili demony, kteří mě pronásledují, a i když v duchu policejní přísahy tvrdím, že tomu věřím – cítím, že je nutné, abych vyjasnila, že nevím nic o tom, co se stalo Maryanne Doyleové, dívce, která si šla do obchodu Riley's pro lak na vlasy, a už se nikdy nevrátila.

Samozřejmě že mám svá podezření.

Hodně spekuluju, především po bílém víně.

Ale když na to přijde, vlastně nevím nic.

Což se ale nedá říct o mém otci.

1998

Byl 31. květen 1998 a my jsme se už týden bezcílně poflakovali po Mulderrinu. Bylo mi osm, měla jsem nadváhu, hrůvu mastných kudrnatých vlasů a pusou plnou rozviklaných zubů. A jsem si téměř jistá, že jsem na sobě měla své tričko s Pokémony. Doma v Londýně se moji kamarádi chystali po prázdninách zpátky do školy, ale táta nám právě mezi sousty, kdy ukusoval toast, oznámil, že máme „zvláštní dispensi“ zůstat u babičky ještě jeden týden. Načež si s mojí starší sestrou Jacqui vítězoslavně plácli dlaněmi a od maminky si vysloužil plácnutí po tváři.

Ve snaze rozptýlit napětí, kterému jsem nerozuměla, jsem zvedla hlavu od taštiček se sladkou polevou. „Mami, co znamená dispense?“

Máma si vykasala rukávy jako nějaký vazoun, který se chystá začít hospodskou rvačku. „Podívej se do slovníku, holčičko. Najdeš to někde u slov ‚blamáž‘ a ‚dehonestovat‘.“

Jacqui se přes stůl natáhla pro jogurt a rozčuchané blondaté vlasy jí zakryly sebejistý úsměšek. „Znamená to, že táta ve škole řekl, ať se jdou vycpat.“

Máma si pohledem změřila tátu, jako kdyby byl kus zkaženého masa.

Tátu, ne Jacqui.

A pak byla všechno tátova chyba. Jacquiina nevymáchaná pusa. Noelovy známky. Moje nadváha. Dokonce i dobré věci, jako například dárky, které se objevovaly u našich postelí, nebo nová hi-fi souprava – podle táty opravdu špičková –, znehodnotily známky mámi na nesouhlasu. I tuhle návštěvu u babičky, první dovolenou po třech letech. „Tomu říkáš dovolená?“ zeptala se tenkrát, když jsme čekali ve frontě na loď v Holyheadu. „Bude to jen uklízení a vaření v jiném domě. V domě, kde není sušička nebo slušný vysavač.“

Jako bystrý malý politik, kterým jsem se naučila být, jsem zvažila odehrávající se scénu, nacpala jsem si krabičku s taštičkami za gumu v pase u legín a vypařila se. Dobře jsem si uvědomovala, že je jen otázkou času, kdy se zájem přesune na mě samotnou a z pasivního pozorovatele se stanu sedícím terčem. Když se máma takhle chovala, člověk vždycky musel našlapovat opatrně.

Další věci, které si pamatuju.

Toho dne jsem obědvala biskupský chlebiček. Čtyři tlusté krajíce velkoryse namazané opravdovým máslem. Babička se ráda dívala, když lidi jedli. A neustále si stěžovala, že jediný člověk, který jí kdy zavolá domů, je ta vychrtlá ženská ze sociálního odboru, kterou aby člověk celý den nutil, aby snědla aspoň jednu sušenku. „Ta není jako ty,“ řekla a nadšeně mi přisunula talíř sendvičů se šunkou, které byste nedali ani zápasníkovi. „A teď tě neodfoukne ani uragán, moje milá Catrino.“

Později, protože jsem se chovala slušně při mši (a neřekla jsem mámě o tom, že jsme se na zpáteční cestě zastavili u telefonní budky), mi dal táta dvě libry, abych si v obchodě Riley's koupila nějaké nálepky a sladkosti.

Ten samý den také ze skupiny Spice Girls odešla Geri.

Protože všichni, které jsem milovala, lidi i domácí mazlíčci, byli stále naživu a na svém místě, Geriin odchod byl v mém krát-

kém osmiletém životě první ztrátou, kterou jsem zažila. Prvním bodnutím zrady. S tou novinkou přišla Jacqui – prý skvělý tah pro holku z Anglie, když chce uspět v cizině. Pořád ji vidím, jak ke mně spěchá přes Duffyho pozemek. Ten skandál jí vyrazil dech, takže úplně zapoměla na image ledové královny, kterou si přisvojila od té doby, kdy se na začátku týdne setkala s Maryanne Doyleovou.

„Chápeš to? Ta mrcha! Tlustej zrzavej Jidáš! Prej přátelství, co nikdy neskončí! Jsi v pohodě, prcku?“

Zabořila jsem jí obličej do podpaží a naříkala veškerou silou a vytrvalostí dítěte trpícího kolikou.

„Můžeš zavolat na linku pomoci,“ řekla Jacqui a objala mě tak, jak dokážou jen starší sestry, přičemž mě přidusila v oblaku vůně z mentolových cigaret a parfému CK One. „Jestli budeš chtít, pak s tebou dojdu k telefonní budce. Nebo... mám takovej dojem, že jsem viděla tu holku... Maryanne, a ta má mobil. Možná by nám ho půjčila, kdybychom jí něco daly. Máš ještě ty dvě libry?“

Neměla jsem ani ty dvě libry, ani žádné samolepky nebo sladkosti, za které jsem je mohla utratit. Peníze jsem měla v ruce jen chvíli, než mi je vyrval Noel, můj starší bratr a monumentální kretén. Vároval mě, že se nedožiju devátých narozenin, jestli mě napadne ho prásknout. I když jsem si byla poměrně jistá, že by mi nijak neublížil – na to měl z táty moc velký strach –, samotná hrozba Noelovy přítomnosti s jeho červeným nosem, věčným popotahováním a ulámanými špinavými nehty stačily k tomu, abych mlčela. Po pravdě řečeno, většinou jsem si přála, aby byl mrtvý.

Takže ten den, kdy mamka plácla tátu, z Geri se stala zrádkyně a Noel mi ukradl úplatek za mlčení, tedy 31. května 1998, pro mě opravdu nebyl nijak skvělý. Vlastně jak jsem si zapsala do svého deníku, byl to „ten nejhorší den v historii celého světa“. Dokonce ještě

horší než tehdy, když jsem se pozvracela na eskalátorech v obchodním centru Brent Cross a Noel všem řekl, že mám AIDS.

Byl to tak příšerný den, že jsem si ani nevšimla, že se Maryanne ztratila.

Maryanne byla Jacquina kamarádka, nebo to aspoň Jacqui tvrdila. Nikdy jsem je neviděla vyměnit si nic jiného než divně vypadající jointy a urážlivé komentáře. Kdybych to měla shrnout, Maryanne se k Jacqui, která byla ve svých čtrnácti letech o tři roky mladší a která ještě ani nenosila opravdovou podprsenku, chovala přezíravě.

Slovo „přezíravě“ jsem si našla ve slovníku, když jednou večer Jacqui naštvane přidusala k babičce a stěžovala si, že si Maryanne a její kámošky vyrazily s nějakými „idioty“, což pro ni znamenalo, že musela jít za tmy sama domů.

„Říkám ti, že ta Doyleovic holka se k citům ostatních staví přezíravě,“ řekla máma a míchala v hrnci horké mléko na babiččino kakao vylepšené brandy. „Její máma byla úplně stejná. I když Bůh mi odpuště, protože o mrtvých bych měla mluvit jen dobře.“

Já osobně jsem se k Maryanne přezíravě určitě nechovala. Od okamžiku, kdy jsem na ní poprvé spočinula pohledem, jsem zarputile pronásledovala to zářivé stvoření v šatech jako pro panenku a s náušnicemi, které připomínaly roztočený ohňostroj. Bez hlesu jsem stopovala Maryanne a její suitu, s úctou a bolestným ostychem, abych mohla udělat doslova a do písmene to, co mě udělat nechají. Ne že by mi někdy něco dovolily. Ve skutečnosti se moji existenci rozhodla uznat jen jednou, a to na farmářském trhu, který se konal každý pátek na náměstí.

Bylo to dva dny před jejím zmizením.

„Hej, líbí se mi tvoje víla Zvonilka,“ řekla a dotkla se malého růžového přívěsku, který mi visel na krku – dárek ke svatému přijímání

Malé sladké lži

od vzdálené tety, která Ježíše moc nemusela. „Kde jsi k ní přišla? Je skvělá! Podívej, jak by se mi bezvadně hodila k piercingu, co mám v pupíku!“

Povytáhla si top a skupinka opilých kluků, kteří hltali hranolky z kornoutů, hlasitě požadovala, aby ukázala víc než jen ozdobu v pupíku. Maryanne to ale nijak nenaštvalo. Bleskově roztáhla dva prsty do V a pak se ke mně znovu otočila.

Maryanne nedostatkem obdivovatelů netrpěla. Měla lékořicově černé kudrnaté vlasy a růžové našpulené rty a většina kluků se vedle ní změnila v typické postavičky z animovaných seriálů – vytřeštěné oči, pára valící se z uší, bušící rudá srdce v hubených adolescentních hrudnících.

A vlastně to nebyli jen kluci.

Byli to i muži.

Manželé.

Tátové.

Tenkrát o prázdninách táta lhal. Jednalo se o velkou a hnusnou lež. Ten druh, o kterém dospělí vždycky tvrdí, že byste nikdy neměli říkat.

Ten druh lži, který vás bude vždycky pronásledovat.

Jen jediná osoba věděla, že se jedná o lež, ale osmileté děti se nepočítají, nemám pravdu? Osmileté děti jsou příliš zaneprázdňené svými samolepkami, sladkostmi, Pokémony a skupinou Spice Girls, než aby vůbec měly sebemenší ponětí, co se opravdu děje.

Táta o těch prázdninách udělal hodně chyb, ale jeho největší chybou bylo, že předpokládal, že být osmiletý se rovná být hloupý.

Protože já vím, že o Maryanne Doyleové lhal.

Vím to s větší jistotou než to, jak se jmenuju.

1

Čtyři odpoledne. Každé pondělí. Jednu hodinu. Příštích osm týdnů.

Ve zhruba stejném časovém rámci bych mohla dosáhnout něčeho hmatatelného, bez cizího přičinění a pomoci.

Mohla bych se naučit programovat jako každá správná osoba, která dospěla na prahu milénia. Nebo bych mohla zvládnout perfektní suflé.

Ale nemůžu změnit minulost. Nemůžu přepsat hrozný konec nebo smazat špínu. Tyhle příjemně laděné, dobře míněné odpolední rozhovory, které se konají každý týden, nikdy nemůžou vymazat vzpomínku na malé červené otisky nohou na krémových dlaždicích v kuchyni, ani nemůžou smýt zaschlou splenou krev z dětsky jemných vlasů. Nic, o čem se budeme v téhle místnosti bavit, nemůže změnit to, co se stalo. Čímž se to všechno stává poměrně nesmyslným. Jako by se jednalo pouze o každotýdenní pozvánku na můj vlastní večírek plný lítosti.

„Catrino, proč jste tady?“

Doktorka Dolores Allenová, která se chová přesně tak, jak se od ní za daných okolností čeká, se kradmo podívá na hodiny – v její profesi zcela charakteristický pohyb. Sleduju její pohled a zjišťuju, že mi zbývá osm minut.

Vezmu to stručně.

„Protože si detektiv šéfinspektor Steeleová potřebuje odškrtnout kolonku, problém přehodila na vás.“ Pootevřeným oknem slyším z dálky skupinku mrňat, jak mimo rytmus i melodii žvatlají koledu o oslíkovi. Ten zvuk mě nejdřív uklidňuje, ale s každou další disharmonickou notou jsem rozčilenější a rozčilenější.

„V podstatě si myslí, že si musím v hlavě něco utřídit, a budiž vám to štěstí přáno, je toho názoru, že vy jste ta pravá, kdo mi s tím pomůže.“

„A co si myslíte vy?“

„Oslíku, *dones bezpečně Mary...*“

„Myslím, že by mohla mít pravdu.“ Kývnu směrem ke stěně, kterou pokrývají dosažené úspěchy. „Chci tím říct... magisterský titul z Královské univerzity v Belfastu, Britská společnost psychologů, Britská poradenská a psychologická asociace. Velmi působivé. Já mám bakaláře z textilního designu. Nebo, jak tomu říká Steeleová, bakaláře z omalovánek.“

Ušklíbne se. Nebo si aspoň myslím, že to byl úsměšek. Ústa doktorky Dolores Allenové jsou podobná ústům Mony Lisy. Je to ten typ, kvůli kterému jste přesvědčení, že jste tak úplně nepochopili vtip. Když se nad tím zamyslíte, taková ústa jsou pro psychologa neštěstím. Úsměšky si jen málokdy získají hlubokou důvěru.

„Catrino, zajímalo by mě, proč o sobě mluvíte jako o *problému*? Tak sama sebe vidíte?“

Zavrtím se na židli a vrzání kůže naplní ticho. Snažím se vymyslet, jak odpovědět, aniž bych se musela hrabat ve svém nitru. „Každý se vymezuje na základě vlastních problémů, nebo ne?“

„Opravdu?“

„Jistě. Každý se něčím sebestmrská: *Jsem tlustá. Jsem svobodná. Jsem bez peněz.* Vezměte si například moji sestru Jacqui...“

„Vaše sestra nevešla do bytu prostitutky a nenašla tam holčičku celou od krve, jak češe svoji příšerně zřízenou matku.“

Emocionální výpad.

Výraz doktorky Allenové je prázdný, tón hlasu zcela neutrální, ale její slova jsou jako oštěpy, kterými mě vrhá zpátky do garsonky plné krve, moči a levného poničeného nábytku. Upřeně se na ni dívám a přitom se zoufale snažím ve své hlavě vyškrábat něco hloupého, na co bych se mohla soustředit. Cokoli, čím bych tu představu přebila. Nakonec se zaměřím na dětinský vtíp detektiva konstábla Craiga Cookea, který mi poslal dneska ráno. Něco o jeho penisu a Rubikově kostce, ale nemůžu si vzpomenout na pointu.

Doktorka se předkloní a já instinktivně couvnu. Jako zvíře, na které řvou. „Je mi líto, že vás provokuju, ale musíte myslet na to, co se stalo. Musíte se s tím konfrontovat.“

„Nevzdávej to oslíku, město Betlém je na dohled...“

Přitáhnu si kabát těsněji k tělu – učebnicově obranný postoj. „Jediná věc, s níž se musím konfrontovat, je, jak zastavit Steeleovou, aby mě nepřevelela. Slyšela jste tu novinku? Útvar finančního zpravodajství! Doktorko Allenová, můžu dělat spoustu věcí, ale *finanční zpravodajství* mezi ně nepatří.“

„Neměla byste nic odmítat. Možná že vraždy pro vás nejsou to pravé?“ Jazyková manipulace převlečená za otázku. Vede si dobře. „Proč vnímáte převelení jako negativní záležitost? Jak jsem pochopila detektiva šéfinpektora Steeleovou, je to právě naopak. Přeražení pro vás může být...“

„Přínosné? Dobré pro osobní rozvoj? Koukám, že jste dostala stejný pracovní mail.“

„Cynismus je zcela běžný stav mysli, do kterého se dostanou lidé, kteří prožili nějakou traumatizující událost.“